

تجارت

و راه و روش کسب و کار

آداب و آموزش تجارت در قرآن و روایات

ادعیه و اذکار مجرب جهت رزق و روزی

احکام و آداب خرید و فروش

به همراه حکایات آموزنده

سید جلال حسینی

مترجم: محمد حسین خورشیدی

اللهم صل على محمد وآل محمد
واهلك عدوهم من الجحش والذلائل

یا رب الحسین بحق الحسین اشرف صدر الحسین بظهور الحجة

حسینی، جلال، ۱۳۳۶ -

تجارت و راه و روش کسب و کار / مولف سید جلال حسینی؛

مترجم محمد حسین خورشیدی. - قم: طوبای محبت، ۱۳۹۰.

۲۰۰ ص.

ISBN: 978-600-6085-09-8

۲۶۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیما.

کتابنامه: به صورت زیر نویس.

۱. کسب و کار - جنبه های مذهبی - اسلام.

۲. کسب و کار - احادیث.

۳. اسلام و کار.

۴. کسب و کار - جنبه های فرائی.

۵. مقالات - احادیث.

الف. خورشیدی، محمد حسین - مترجم. ب. عنوان: ج. عنوان: التجارة فی ضلال الغلین. فارسی.

۷ الف ۳ ح ۶۵ / ۲۵۶ BP

۲۹۷/۶۵۵

انتشارات طوبای محبت

● تجارت و راه و روش کسب و کار (در قرآن و روایت)

✽ نویسنده: سید جلال حسینی

✽ مترجم: محمد حسین خورشیدی

✽ گرافیک و صفحه آرایی: واحد رایانه ای طوبای محبت

✽ چاپخانه: طاهها

✽ نوبت چاپ: اول ۱۳۹۰

✽ تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

✽ بهاء: ۲۶۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۸۵-۰۹-۸

مرکز بخش

قم: بلوار سمیه / خیابان عباس آباد (شهیدین) / پلاک ۱۱۲

۰۲۵۱ - ۷۷۴۰۰۶۶ / ۷۸۳۲۱۴۳ / ۰۹۱۲ ۲۵۳ ۴۹۶۷

جهت خرید اینترنتی و کتب درخواستی به سایت زیر مراجعه نمایید

www.tobaymohebat.ir info@tobaymohebat.ir

حق چاپ محفوظ است

«فهرست مطالب»

۹	 مقدمه
۱۳	فصل اول: آیات قرآنی درباره تجارت
	فصل دوم: آداب تجارت در روایات
۲۳	 دستورات امام صادق (ع)
۲۴	 ضرورت آموزش فقه
۲۵	 تجارت و عقل
۲۶	 نماز و تجارت
۲۷	 نتیجه بی توجهی به نماز اول وقت
۳۵	 تجارت و به دست آوردن اموال
۳۷	 تجارت و درآمد حرام
۳۹	 درباره شهوت پنهان گفته شده است
۴۱	 تجارت، در عهدنامه مالک اشتر (ع)
۴۲	 پیشه‌های حلال و حرام
۴۳	 لباس کار
۴۴	 خرید نان
۴۵	 ابواب بدهی
۵۰	 تجارت با شراب‌خوار
۵۱	 تجارت نسیه‌ای، با توکل بر خداوند
۵۵	 قاعده‌ای مهم در داد و ستد
۵۵	 تدبیر در مصرف اموال
۵۷	 تجارت و زهد ورزی
۵۸	 تصحیح برخی از مفاهیم
۶۷	 صحت برخی از معاملات که ناصحیح شمرده می‌شود
۶۸	 کارگری غل و غش
۶۸	 به دست آوردن خوراک، برای دفع وسوسه‌های
۶۹	 تقدیر رزق حلال
۷۱	 روش شناخت اموال حلال

۷۲	قاعده‌ای برای کاسب ناتوان
۷۲	سستی و آرزوهای واهی در داد و ستد
۷۵	طلب دنیا برای آخرت
۷۵	اهمیت طلب روزی
۷۶	بی‌نیازی از دیگران به وسیله کسب و کار
۷۶	در سفارشات امام کاظم علیه السلام به هشام آمده است
۷۸	ترک کسب و کار، مایه حقارت است
۷۸	از حکمت‌های منسوب به امیرمؤمنان علیه السلام
۷۹	تلاش و کوشش برای [آسایش] خانواده
۸۰	کارکردن زنان
۸۵	بیشترین ریزی در تجارت است
۸۶	دعای ترک‌کننده تجارت برآورده نمی‌شود
۸۷	برکت در پیروی از روایات اهل بیت علیهم السلام
۸۷	طلب روزی حلال، برترین عبادت است
۸۸	تلاش برای به دست آوردن روزی
۹۰	حد و مرز تلاش و حرص برای تجارت
۹۳	نکوهش حرص ورزیدن در طلب رزق
۹۴	از اشعار امیرمؤمنان علیه السلام
۹۵	شعر امام حسین علیه السلام
۹۶	مقدار طلب روزی
۹۷	اعتدال در طلب روزی
۱۰۰	طلب روزی در صبحگاهان
۱۰۲	کار، عزت است
۱۰۲	قانون نیکوکاری
۱۰۳	امامان علیهم السلام و کار و تلاش برای کسب روزی حلال
۱۰۹	امامان علیهم السلام و تجارت
۱۱۱	گشت زنی امیرمؤمنان علیه السلام در بازارها
۱۱۴	تأملاتی در انوار علوی علیه السلام
۱۱۴	امیرمؤمنان علیه السلام در بازارها راه می‌رود و امر به معروف می‌کند
۱۱۸	ضمانت امام علیه السلام برای صرفه‌جویی‌کننده
۱۲۰	توکل در تجارت

شرایطی برای تجارت.....	۱۲۱
فسخ معامله کسی که پشیمان شده است.....	۱۲۲
کسی که رزق اندک را ناچیز بشمارد.....	۱۲۲
تجارت در آخرالزمان.....	۱۲۴
گلایه از کسادى بازار.....	۱۲۵
اموری که رزق را افزایش می‌دهد و اموری که آن را می‌کاهد.....	۱۲۵
در سفارش‌های پیامبر کریم ﷺ به امیرمؤمنان علیه السلام آمده است.....	۱۲۶
امور مشکوک را واگذار، به قطعیات عمل کن.....	۱۲۹
نکوهش مغبون.....	۱۳۱
قانون عدم قیمت‌گذاری قطعی.....	۱۳۲
ضرر زدن به کسی که به انسان اعتماد و اطمینان دارد.....	۱۳۳
تجارت پاکیزه و ضمانت بهره دهی آن.....	۱۳۴
ترک کردن تجارت.....	۱۳۴
خرید کالا با قیمت گزاف.....	۱۳۳
امانت در تجارت.....	۱۳۵
برکت در تجارت.....	۱۳۶
نوشتن بر روی کالا، برای برکت.....	۱۳۸
وفای به حق در تجارت.....	۱۳۹
عقوبت ربا.....	۱۴۰
علت حرمت ربا.....	۱۴۱
راستگویی، مایه نجات تاجر.....	۱۴۱
مشاهده کالا پیش از خرید.....	۱۴۰
غش در تجارت.....	۱۴۲
فروش در سایه، غش است.....	۱۴۵
غش همراه خیانت.....	۱۴۶
سوگند در معامله.....	۱۴۶
حکم کسی که در تجارت سود می‌برد و کسی که سود نبرد.....	۱۴۷
نوکيسه.....	۱۴۸
انواع شغل و کسب.....	۱۵۰
قیمت‌گذاری و تجارت.....	۱۵۴
پنهان داشتن درآمد.....	۱۵۷

۱۵۷	 نیکی (حسنة) دنیا و آخرت
۱۵۸	 برخی از آداب طلب حاجت

فصل سوم: فضیلت کشاورزی

۱۶۳	 فضیلت کشاورزی
-----	---------------------

فصل چهارم: ملک و زمین

۱۶۷	 ملک در روایات اهل بیت علیهم السلام
۱۷۰	 پول نقد و زمین

فصل پنجم: ادعیه و صلوات برای طلب روزی

۱۷۳	 دعا در تجارت
۱۷۳	 دعاهایی برای طلب روزی
۱۷۴	 از امام صادق علیه السلام برای طلب رزق روایت شده است
۱۷۴	 و برای طلب روزی، در هنگام خواب می‌گویی
۱۷۵	 دعایی برای روزی و امور دیگر
۱۷۶	 صلواتی برای طلب روزی
۱۸۱	 دعای هنگام بیرون آمدن از خانه
۱۸۲	 دعای هنگام ورود به بازار
۱۸۲	 دعا هنگام ورود به بازار و هنگام دیدن شیرینی و ترشی و تلخی‌های آن
۱۸۳	 این عبارات را در دعا ملاحظه فرمایید
۱۸۳	 دعای هنگام خرید
۱۸۳	 دعای خرید چهارپا و دام
۱۸۵	 دعای هنگام ورود به محل کار

فصل ششم: تجارت و خیرجویی از خدا

۱۹۱	 طلب خیر در تجارت
۱۹۷	 دعایی از صحیفه مبارکه سجادیه علیه السلام
۱۹۸	 استخاره رِقاَع
۱۹۹	 استخاره با قرآن
۲۰۰	 دعایی برای در امان ماندن از گناهان

بسم الله الرحمن الرحيم

سپاس خدایی را که وسایل زندگی مان را میان ما تقسیم فرمود و برخی از ما را بر برخی دیگر برتری بخشید تا بعضی از مردمان، دیگران را به خدمت خود وادارند؛ و فرمود:

«هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَ
إِلَيْهِ النُّشُورُ»^۱

«او کسی است که زمین را رام شما ساخت. پس در مسیرهای آن گام بردارید و از رزق خدا تناول کنید. و در سنجیز به سوی اوست.»

و درود پروردگار بر آقای آدمیان و بر خاندان گرامی اش؛ درودی که آنان را شادمان گرداند و دشمنانشان را، از جنّ و انس، خوار سازد. پروردگارا! و لعنت کن کسانی را که بر آنان ستم روا داشتند و انتقامشان را بستان؛ به راستی که تو، انتقام گیرنده‌ی از مجرمانی.

مطالعه زندگی انبیاء و ائمه علیهم السلام نشان می‌دهد که آن بزرگواران همواره به کار و تلاش علاقه فراوان داشتند تا جایی که برخی از معصومین علیهم السلام در گرمای سوزان

حجاز به کشاورزی یا درخت کاری می پرداختند و هدفشان استفاده از روزی حلال با دسترنج خود بود.

به دست آوردن رزق حلال آن درجه اهمیت دارد که پیامبر اکرم ﷺ می فرماید:

«الْعِبَادَةُ تَسْعُونَ جُزْءًا أَفْضَلُهَا طَلَبُ الْحَلَالِ»^۱

«عبادت هفتاد جزء دارد که افضل آنها طلب روزی حلال است».

اگر چنانچه در روایات معصومین ﷺ کارگر و کاسب را دوست خدا معرفی کرده به خاطر اعمال نیکی است که سعادت فرد و جامعه را به همراه دارد و در غیر این صورت کاری که جز شر و بدی و فساد افراد، چیزی به همراه نداشته باشد، چنین کارگر و کاسبی صلاحیت دوستی خداوند را نداشته بلکه مورد قهر و غضب الهی قرار خواهد گرفت.

آیات و روایات بسیاری در باب تجارت و معاش وارد شده؛ اما آنچه که مد نظر نگارنده در این کتاب مختصر است، نقل برخی از آیات و اندکی از روایاتی است که آداب و رفتارهای نیکو را برای تاجر و کاسب مؤمنی که تنها خوشنودی خداوند و امام زمانش برای وی اهمیت دارد، بیان می کند.

بنابراین نخست برخی از آیات کریمه قرآنی درباره تجارت و کسب و کار، و در پی آن، روایات ائمه اطهار ﷺ را می آوریم.

امید است که مؤمنان با مطالعه این کتاب آداب و روش صحیح اقتصاد و تجارت و کسب و کار بر اساس موازین اسلامی مدنظر داشته باشند.